

MIDA OODATA SSR-seadme (CRT) KASUTAMISEL?

Abbott

KUI ARST ON SINU VÕI SINU LÄHEDASEGA SSR-SEADME KASUTAMISEST RÄÄKINUD

See on loomulik, et tahad rohkem teada saada. Need seadmed reguleerivad su südamerütmi ehk pulssi, et sul esineks vähem haigussümptomeid ja saaksid elada oma elu just nii, nagu soovid.

SA POLE ÜKSI

Südamepuudulikkus (SP) on palju levinum, kui arvata võiks. Seda põeb kogu maailmas vähemalt 26 miljonit inimest ja patsientide arv kasvab iga aastaga.¹

50%

Südamepuudulikkusega haiglaravil viibivate patsientide seas on mehi ja naisi enam-vähem võrdselt.²

MIS ON SÜDAMEPUUDULIKKUS?

Südamepuudulikkuse puhul ei jää süda seisma.

Südamepuudulikkus tähendab lihtsalt seda, et su süda ei suuda piisavalt verd pumbata.

Südamepuudulikkus tekib, kui südame alumised kambrid (vatsakesed) ei suuda kogu keha jaoks vajalikku verekogust tõhusalt pumbata. Võid kogeda hingamisraskusi või tunda end väga väsinuna.

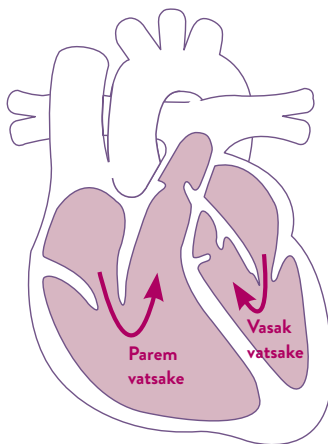
Südamepuudulikkusel võib olla mitmeid põhjuseid: südameveresoonekonna haigused ja muud südamehaigused, kõrge vererõhk, südamerütmihäired, diabeet või viirushaigused.

SP raviks on erinevaid võimalusi, sõltuvalt põhjustest ja sümptomitest. Arst võib sulle välja kirjutada ravimid või soovitada muutusi dieedis, harjutustekavas või elustiilis. Kui su südame „elektrisüsteem” ei tööta nii, nagu peaks, võib arst otsustada, et vajad SSR-seadet.

MIS ON SSR?

KOORDINEERITUD PUMPAMINE

Südame sünkroniseerimisravi (SSR) osaks on seade, mis toetab südame kahe alumise kambri (vatsakeste) tööd, et su süda suudaks kogu keha tõhusamalt verega varustada ja saaksid jätkata normaalset igapäevaelu.

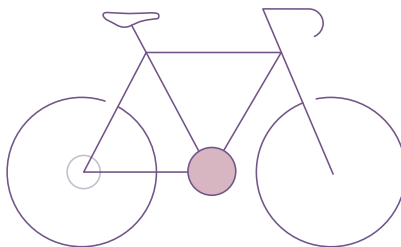

INFORMATIIVNE ÜLEVAADE

SSR-seade salvestab ka andmeid sinu südamerütmi kohta. Kogutud teabe alusel võib arsti sinu SSR-seadet ümber seadistada, et see vastaks paremini sinu vajadustele.

PAREM ELUKVALITEET

Pikemas perspektiivis võib SSR-seade isegi mõnda südamepuudulikkuse põhjustatud kahjustust leevendada. Uuringute kohaselt võivad SSR-seadmed anda patsiendile rohkem energiat ja parandada elukvaliteeti.³

SSR-SEADMETE TÜÜBID

Pärast sinu tervisest täieliku ülevaate saamist võib arst sulle, vastavalt sinu vajadustele, soovitada üht kahest SSR-seadme tüübist.

SSR-P

SSR-P on rütmur, mis saadab elektrilisi impulsse, et aidata südame vasakpoolsetel ja parempoolsetel kambritel koos töötada ning et süda suudaks kogu keha tõhusamalt verrega varustada.

SSR-D

SSR-D töötab sarnaselt SSR-P-ga, aga suudab lisaks tuvastada ka ohtlikult kiire südamerütmi. Ohtlikult kiire rütmi tuvastamisel annab seade südamele elektrilöögi, et seda rütmi häirida ja normaalne rütm taastada.

SEADME PAIGALDAMINE

Nagu kõigi teistegi meditsiiniprotseduuride puhul, pead enne selle seadme paigaldamist suhtlema oma arstiga, et saada temalt konkreetset tegevusjuhised, näiteks toidu- ja joogipiirangute kohta. SSR-seadme implanteerimiseks võib kuluda mitu tundi. See on normaalne.

Pea meeles, et kõige täpsemat teavet selle protseduuri kohta saad oma arstilt. Enne protseduuri algust konsulteerid kindlasti oma arstiga, et saaksid vastused kõigile oma küsimustele ja muredele ning teavet võimalike protseduurijärgsete riskide kohta.

Kuigi implanteerimistoimingu etapid võivad erinevate patsientide puhul veidi erineda, koosneb protseduur reeglina allkirjeldatud etappidest.

1

Ebamugavustunde vähendamiseks ja lõõgastumiseks antakse sulle sobivat ravimit. Seadme paigaldamise ajal oled teadlik ümberringi toimuvast ja suudad oma arsti kuulda ning temaga suhelda.

2

Elektroodid paigaldatakse sinu südamesse ja ühendatakse SSR-seadmega.

3

Seadme implanteerimise ajal võib arst paluda sul sügavalt sisse hingata või kõhida, et kontrollida, kas juhtmed on parimas asendis selleks, et vajadusel su südamele elektriimpulsse anda.

4

Seejärel paigaldab arst sinu seadme – tavaliselt nahapinna alla, rangluu lähedale – ja õmbleb sisselõike kinni.*

*Kui muretsed pärast sisselõike koha paranemist allesjääva armi või muhu pärast, küsi arstilt enne operatsiooni algust, kas on võimalik seade vähem märgatavasse kohta paigaldada.

MIDA TAASTUMISPROTSESSIST OODATA?

Tavaliselt peab patsient pärast SSR-seadme paigaldamist haiglas olema vaid mõne päeva. See on hea aeg selleks, et arutada oma arstiga kõikvõimalike sümptomite üle, mida kogeda võid. Levinumateks sümptomiteks on operatsioonihaava valulikkus või tundlikkus.

Komplikatsioone esineb SSR-seadme implanteerimisel vaid mõnel protsendil patsientidest. Levinumateks komplikatsioonideks on infektsioonid, protseduuri käigus kasutatud ravimi või implanteeritud seadmega seotud reaktsioonid ning verekaotus või veresoone, südameseina või mõne muu organi kahjustus. Tavaliselt kirjeldab arst vajalikke ettevaatusabinõusid enne operatsiooni teostamist. Loe kindlasti läbi kogu kirjalik materjal, mis sinu SSR-seadmega kaasas on, pöörates erilist tähelepanu teabele, mis on tähistatud sõnadega „hoiatus” või „oluline”, sest niisugustes märkustes sisaldub oluline ohutusala teave. Küsimuste tekkimisel konsulteeeri oma arstiga. Arst on sinu parim infoallikas nii kõrvalnähtude kui ka muu olulise, protseduuri või seadmega seotud teabe osas. Lisaks võiksid tutvuda ka saidil cardiovascular.abbott avaldatud teabega.

LÄHEDUS ON TAGATUD KA KAUGEL OLLES

Mõnedel SSR-seadmetel on juhtmevaba kaugjälgimisfunktsioon, teiste jälgimiseks on vaja lugerit. Kaugjälgimise käigus kogutakse teavet sinu seadme kohta ja edastatakse see teave kliinikusse. Kui seade edastab elektrilöögi või tuvastab peaaegu tühja aku või häireid sinu arsti jälgitavas südamerütmis, saadab see vastava teate sinu kliinikusse.

Selleks, et seadme tööd eemalt jälgida, peab su saatja olema ühendatud voodi lähedal asuvasse pistikupessa. Korrektselt ühendatud seade edastab sinu SSR-seadmega seotud teavet öösel, kui magad, ja saadab kogutud teabe plaanikohaselt arstile.

SAAD TAAS TAKISTAMATULT IGAPÄEVAELUGA JÄTKATA

Taastusperioodi jooksul võib arst paluda sul füüsilist koormust vähendada. Pärast taastumist suudab enamik patsiente igapäevaeluga jätkata samamoodi nagu enne seadme paigaldamist.

Kuigi mõnede toimingute puhul tuleb veidi rohkem planeerida ja ettevaatlikum olla, on ravi eesmärgiks sinu igapäevaelu tavarütmi taastamine. Enamasti on pärast SSR-seadme paigaldamist ohutu nii reisimine, enamiku masinate kasutamine, mobiiltelefoni kasutamine kui ka autojuhtimine. Väldi SSR-seadme paigalduspiirkonna pörutamist ja äralöömist. SSR-seadet või selle juhtmeid võib kahjustada näiteks kontaktspordialade harrastamine.

Kahtluste korral täpsusta arstiga, missuguseid oma meelistegevustest võid pärast operatsiooni jätkata, eriti juhul, kui niisugused tegevused toimuvad tugevate magnetväljade keskkonnas, et olla kindel, et ükski neist tegevustest ei häiriks sinu SSR-seadme tööd.

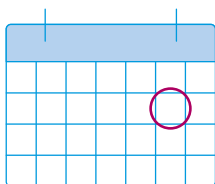

JÄRELKONTROLL. OLULINE OSA SINU TEEKONNAST

Pärast operatsiooni pead oma arsti juures mitu korda järeluuringutel käima. Nende visiitide käigus kontrollib arst, et su seade töötaks korrektselt. SSR-is vajalikud muudatused saab programmeerida valutult sinu raviasutuses, kasutades seadete uuendamiseks sinu seadmega suhtlevat tehnoloogiat ehk programmaatorit.

Kui sinu SSR-seadeid muudetakse arstivisiidi ajal, võib olla vajalik järelkontrolliks uus visiidiaeg määrata. Sinu arst võib, sõltuvalt sinu tervises seisundist ja kogutud kaugteabest, visiitide arvu ka vähendada.

Arsti seatud järelravigraafikust tuleks kindlasti kinni pidada. Kaugjälgimine ei asenda silmast silma kohtumisi.

MIDA PEAKSIN TEADMA ELEKTRILÖÖKIDEST?

Elektrilöögid on osa SSR-D-seadme kasutaja elust, aga nende saamist ei tuleks karta. Elektrilöögi andmisel reageerib su seade tõenäoliselt ohtlikule südamerütmile ja võib-olla isegi päästab su elu. Ent mõnel üliharval juhul võib seade ka mittevajaliku elektrilöögi anda. Elektrilöögi saamisel pöördu oma arsti poole, sest ta võib soovida sinuga kohtuda.

SSR-SEADME MÕJUD RAVILE JA TOITUMISELE

Tavaliselt ei asenda SSR-seadme paigaldamine ravi. See seade täiustab ravi. Ent arst võib siiski muuta manustatavate ravimite doosi. Samuti võib arst, sõltuvalt sinu üldisest tervislikust seisundist, soovitada muutusi toitumises.

KUI SEADME AKUD HAKKAVAD TÜHJAKS SAAMA

Enamiku SSR-seadmete akud töötavad, sõltuvalt seadmest ja sellest, kui tihti see südamele elektrimpulsse saadab, viis kuni kümme aastat. Kuna seade on suletud, tuleb see aku tühjenemisel välja vahetada. Selle vajaduse tekkimisel saad juhiseid oma arstilt.

MUUD RAVITOIMINGUD

Enne mistahes protseduuride teostamist teavitage tervishoiutöötajat sellest, et teile on paigaldatud SSR-seade. Teavitada tuleb ka hambaarsti.

Mõned seadmed on MRI-uuringuteks sobivad eritingimuste täitmisel. Sinu arst saab kinnitada, kas sinu SSR-seade on samuti seda tüüpi.

VAJALIKE INIMESTE TEAVITAMINE

Väga oluline on, et nii sind ravivad inimesed kui ka teised, kellele see teave oluline on – näiteks lennujaama turvapersonal –, teaksid, et sulle on paigaldatud SSR-seade. Selle hõlbustamiseks saad pärast seadme paigaldamist ID-kaardi, mida peaksid endaga alati kaasas kandma. Sellel kaardil on teave selle kohta, kas sinu seade on MR-tingimuslik. Samuti saad selle kaardi abil teavitada vajalikke isikuid sellest, et sulle on implanteeritud seade, millele metallidetektor reageerida võib.

Täpsema teabe saamiseks ava veebisait [cardiovascular.abbott](https://www.cardiovascular.abbott) ja sisesta otsingusse fraas „Elu koos teie seadmega”.

Kasutatud kirjandus

1. Gianluigi Savarese, Lars H Lund. Global Public Health Burden of Heart Failure. Card Fail Rev. 2017 Apr; 3(1): 7-11.
2. <https://my.clevelandclinic.org/health/diseases/17078-heart-failure-in-women>
3. Leeor M. Jaffe, Daniel P. Morin. Cardiac Resynchronization Therapy: History, Present Status, and Future Directions. Ochsner J. 2014 Winter; 14(4): 596-607.

Abbott

One St. Jude Medical Dr., St. Paul, MN 55117 USA, Tel: 1 651 756 2000

Ainult ettekirjutused

SSR-D näidustused. Need seadmed on mõeldud ventrikulaarse tahhükardia vastase stimuleerimise toetamiseks ja vatsakeste defibrilleerimiseks eluohtliku ventrikulaarse arütmia ravil. Südame resüncronimise ravi defibrillaatorid (SSR-D-d) on samuti mõeldud ka kongestivise südamepuudulikkusega patsientide parema- ja vasaku vatsakese resüncronimiseks. **Vastunäidustused.** Impulsgeneraatori kasutamine on vastunäidustatud transientsetest või korrektiivsetest faktoritest (ravimimürgitus, elektrilööpide tasakaalutus või äge müokardiinfarkt) tingitud tahhüarütmia puhul. **Kõrvalnäidud.** Impulsgeneraatorisüsteemi selleks vajaliku seadme paigaldamisega kaasneb (võimalik, et eluohtlike) riskide. Võimalikud kõrvalnähtudeks on muuhulgas, kuid mitte ainult, äge hemorraagia/verejooks, õhukeemboolia, allergiline reaktsioon, arütmia kiirenemine, südame või venede perforatsioon, südame tamponaad, kardiogeeniline šokk, tsüsti teke, surm, erosioid, südamepuudulikkuse süvenemine, ekstrakardiaalne stimulatsioon, ekstrusioon, kiulise koe kasv, vedeliku kogunemine, hematoomi teke, histotoksilised reaktsioonid, mittevajalikud elektrilöögid, infektsioon, keloidi teke, müokardiarrütmia/-kahjustus, närvikahjustus, pneumotooraks, trombeemboolia, veneoklusioon. Teiseks võimalikuks kõrvalnähtuks on surm, mille põhjastab komponendirike, seadmeprogrammi ja sidetõrge, juhtme abrasioid, juhtme abrasioid, juhtme tamponaad, võimetus defibrilleerida, ventrikulaartahhükardia piiratud ravi, elektrilisest või magnetilisest intererentsist tingitud häire seadme töös, energiaüünteerimine defibrilleerimislabadest või ioniseerivast kiirgusest tingitud süsteemirõrge. Muude võimalike kõrvalnähtude hulgas on sobimatust ravist tingitud surm, mille tingib kardiosündmus (sh T-lainete, P-lainete või täiendavate stimulaatori stimuleerimiskordade) mitmekordne arvestamine. Seadme paigaldamisega kaasnevat psühholoogiliste efektide seas on näiteks kujuteldav pulseerimine, sõltuvus, masendus, hirm mittevajaliku pulseerimise tekke ees ja kartus, et süda lakkab töötamast.

SSR-P näidustused. Seadme kasutamine on näidustatud, kui patsiendil esineb järgmistest püsivatest seisunditest vähemalt üks: sünpöök, sünpöök, väsimus, arütmiaid/tahhükardiaid tingitud segadustunne. Südame resüncronimise ravi stimulaatorid (SSR-P-d) on näidustatud patsientidele, kes saaksid kasu parema ja vasaku vatsakese resüncronimisest või kellel on vähemalt üks üldtunnustatud näidustus stimulaatori paigaldamiseks. Rütmodulatsiooniga stimuleerimist soovitakse kroonotroopilise inkompetsentsia patsientidele ja neile, kellel oleks kasu füüsilise aktiivsuse korral suurenevast stimulatsioonist. Kahe kambri stimuleerimist soovitatatakse patsientidele, kel ilmneb haige sünnusündroom, krooniline ja sümptomaatiline teise- ja kolmanda astme AV-blokaad, korduv Adamsi-Stokesi sündroom, sümptomaatiline kahepoolne sääreblokaad, kui tahhüarütmia ja teised põhjused on välistatud. Kodade stimulatsioon on näidustatud sünnusölmehaigega patsientidele ning tavapäraselt AV- ja intraventrikulaarset konduktsioonisüsteemi kasutatavate patsientidele. Vatsakeste stimulatsioon on näidustatud tugeva bradükardiaga ja normaalse sünnusölmega patsientidele, kellel esineb AV-blokaadi või sünnusölmehaigega blokaadi vaid väga harva, või patsientidele, kellel on krooniline kodade virvendus või raske füüsilise puue. AF Suppression™-stimulatsioon on näidustatud paroksüsmaalsest või püsivast kodade virvenduse nähtude allasurumiseks patsientidel kellel, on vähemalt üks ülalkirjeldatud stimuleerimisnäidustusest. **Vastunäidustused.** Seadme kasutamine on vastunäidustatud patsientidel, kellele on paigaldatud siirdatav kardioverter-defibrillaator. Rütmitiga kohanduv stimuleerimine ei pruugi sobida angiini põdevatele patsientidele ega patsientidele, kel esineb teisi tugevaid müokardi düsfunktsiooni sümptomeid. Sobiv sensori maksimaalne töösagedus tuleks määrata patsiendi talutava stimulatsiooni hinnangulise ülemmäära alusel. AF-allasurumise stimuleerimist ei soovitata patsientidele, kes ei talu kodade tugevat stimuleerimist. Kuigi kahe kambri stimuleerimine pole kroonilise kodade laperduse, kodade virvenduse või vaikest vatsakestega patsientidele vastunäidustatud, ei pruugi see neil patsientidel ühe kambri stimuleerimisest tõhusam olla. Ühe kambri vatsakeste vajaduspõhine stimuleerimine on vastunäidustatud patsientidel, kellel on esinenud stimulaatorisündroomid või taanduvat VA-konduktsiooni või kelle arteriaalne vererõhk kodade stimuleerimisel langeb. Ühe kambri kodade stimuleerimine on mittesoovitatav patsientidel, kellel on tuvastatud halvenenud AV-konduktsioon. Kodade virvendus. Allure™ seadmete kasutamine on vastunäidustatud patsientidel, kellel on krooniline kodade virvendus või ega-ajalt esinev kodade virvendus. Konkreetsete režiimidega seotud vastunäidustuste kohta vaata infot programmeerimise ekraniil kuvatavast abiteabest. **Potentsiaalsed kõrvalnäidud.** Mistahes südamestimulaatoriga võib kaasneva järgmisi kõrvalnähte: õhukeemboolism, allergiline reaktsioon, kahe tõrjumisreaktsioon, südame tamponaad või perforoerumine, veritsev hematoom, seroom, kiulise koe moodustumine, koesiense reaktsioon, programmeerimise või seadme rikkest tingitud uuringu- või programmeerimisvõimetus, infektsioon/erosioon, konduktori mõranemist või isolatsiooni lagunemist tingitud häire soovitud impulsgeneraatori elektromagneetiliselt funktsioneerivale või funktsioneerivale või juhtme tõrge, juhtme lahtilulekust või elektroodi/-koelidise juures tekkinud reaktsioonist tingitud andmekogumis- või tuvastusvõime kadu, juhtme asendimutuusest tingitud soovitud rütmur- või sensorifunktsiooni kadu, keha reaktsioon elektroodiliidesele või juhtme tõrkele (mõranenud või kahjustatud isolatsiooni), aku tõrkest või komponendi rikkest, rütmuri migreerimisest või tasku erosiionist tingitud häire seadme normaalse töös, rinnalihase või diafragma stimuleerimine, vahelihase stimuleerimine, pneumotooraks/hemotooraks, seadme migreerumine või tasku erosioid, endokardiit, tugev verejooks, esilekutsutud kodade või vatsakeste arütmiaid, müokardiarrütm, lävend- ja väljundploki suurenemine, südame-/veresoontõrge lagunemine, südame-/veresoontõrge lagunemine, südame-/veresoontõrge perforatsioon, koronaarsünnus või südameveeni tromboos, surm.

Üksikasjalikud näidustused, vastunäidustused, hoiatused, ettevaatusabinõud ja võimalikud kõrvaltoimed leiate kasutusjuhendist.

™ Tähistab Abbotti grupi kaubamärki.

‡ Tähistab kolmandale osapoolale kuuluvat kaubamärki.

© 2020 Abbott. Kõik õigused on kaitsitud.

37649 MAT-2001903 v1.0 | Lubatud kasutamine nii USA-s kui ka väljaspool USA-d.

